

Модул 5: Политики и възможности за управление на екосистемите на морската трева

Защитата и възстановяването на екосистемите от морска трева предоставя на страните мощна възможност да постигнат множество национални цели, свързани с Целите за устойчиво развитие (ЦУР), като същевременно укрепват местните икономики и изпълняват глобални ангажименти.

Като жизненоважни морски местообитания, ливадите с морска трева доставят основни стоки и услуги, които подкрепят благосъстоянието на крайбрежните общности по целия свят. Тези екосистеми създават директни връзки с продоволствената сигурност, подкрепят местните икономики и повишават устойчивостта към климатичните промени – което ги прави ключови компоненти на устойчивото управление на крайбрежието.

Морските тревы подкрепят множество цели за устойчиво развитие

Екосистемите от морска трева пряко или косвено подкрепят напредъка към повечето от Целите за устойчиво развитие на ООН, което се оказва от съществено значение за целите, свързани с изменението на климата и продоволствената сигурност. Опазването и възстановяването на тези жизненоважни местообитания може да помогне на страните да постигнат 26 цели и показатели, свързани с 10 ЦУР, включително тези, насочени към бедността, глада, равенството между половете, чистата вода, икономическия растеж и действията в областта на климата.

Тези морски екосистеми допринасят за смекчаването на климатичните промени чрез улавяне и съхранение на въглерод, като същевременно буферират въздействията на екстремни метеорологични явления. Те повишават икономическата и продоволствената сигурност, като осигуряват рибни разсадници, които подобряват добива на риболов и генерират приходи от туризъм за местните общности.

1 Ползи за климата

Морските тревы улавят въглерод и буферират крайбрежните общности срещу екстремни метеорологични условия, повишавайки устойчивостта към климата.

2 Икономическа сигурност

Като рибни разсадници, морските тревы подобряват добива на риболова и подпомагат туризма, генерирайки жизненоважен доход за местните общности.

3 Чувствителност към пола

Ефективните управленски практики признават диференцираните знания, роли и нужди на мъжете и жените, улеснявайки равенството между половете в управлението.

Морски тревы и глобални рамки за биоразнообразие

Много от целите от Айчи за биоразнообразието в Стратегическия план за биоразнообразие 2011-2020 г. на КБР са пряко свързани с екосистемите от морски тревы. Няколко цели са насочени специално към ползите, получени от морските тревы, включително тези, насочени към загубата на местообитания (Цел 5), рибните запаси (Цел 6), замърсяването (Цел 8), защитените морски зони (Цел 11), екосистемните услуги (Цел 14) и климатичната сигурност (Цел 15).

Планът за действие по отношение на пола за 2015-2020 г. предоставя значителен мандат за интегриране на половите съображения във всички политически и организационни сфери. Морските тревы и други крайбрежни влажни зони са документирани в националните стратегии и планове за действие за биологичното разнообразие (NBSAPs), подкрепящи Визията за биоразнообразие 2050 – "Живот в хармония с природата."

Защита на местообитания

Морските тревы пряко подкрепят Цел Айчи 5 (загуба на местообитания), Цел 6 (рибни запаси) и Цел 11 (морски защитени зони).

Екосистемни услуги

Тези морски местообитания изпълняват Цел 14 (екосистемни услуги за препитание) и Цел 15 (климатична сигурност).

Възможности след 2020 г.

Рамката за биоразнообразие след 2020 г. предлага възможност за разработване на SMART цели за ефективно управление на морската трева.

Морски тревни в споразуменията за климатичните промени

Морските тревни предоставят природни решения както за смекчаване на климатичните промени, така и за адаптация. Чрез UNFCCC няколко международни споразумения установиха рамки, релевантни за тези морски екосистеми, включително Киотския протокол, който влезе в сила през 2005 г., и установиха механизми за международна търговия с въглеродни компенсации.

Парижкото споразумение, прието през 2015 г. и подписано през 2016 г., насърчава действия за смекчаване на климатичните промени с цел да се поддържа глобалното повишаване на температурата значително под 2°C над прединдустриалните нива, като същевременно се предприема усилие за ограничаване на увеличението до 1.5°C. Това споразумение признава значението на екосистемно-базираните подходи към климатичните действия.

Улавяне на въглерод

Морските тревни са мощни въглеродни поглъщачи, подкрепящи усилията за смекчаване на климатичните промени чрез способността си да улавят и съхраняват въглероден диоксид.

Крайбрежна защита

Тези морски екосистеми осигуряват естествени бариери срещу бури и ерозия, подобрявайки адаптацията към климатичните въздействия.

Интеграция на политики

Международните климатични споразумения все по-често признават стойността на сини въглеродни екосистеми като морските тревни за постигане на климатичните цели.

Национално определени приноси и морски треви

Национално определени вноски (НОВ) по Парижкото споразумение предоставят форум на държавите да очертаят самостоятелно определени стъпки за намаляване на емисиите. IPCC е предоставил насоки за отчитане на парниковите газове във влажните зони, включително морските треви. Към септември 2019 г. приблизително 64 държави са включили препратки към крайбрежни и морски екосистеми за адаптация и смекчаване в своите НОВ.

Въпреки това, само 10 държави изрично споменават морските треви, като 8 се отнасят до адаптация, а 5 за смекчаване на последствията. Бахамите се отличават с измерима цел за защита на 20 процента от крайбрежната си морска среда до 2020 г., включително ливади с морска трева, коралови рифове и мангрови разсадници.

Оценка за 2016 г.

28 държави признаха крайбрежните сини въглеродни местообитания за смекчаване, като 59 страни се позовават на крайбрежни екосистеми за стратегии за адаптация.

Настоящо състояние

Само 10 държави изрично споменават морски треви, като само една включва измерима цел, която конкретно споменава тези екосистеми.

1

2

3

4

Напредък през 2019 г.

64 държави включиха крайбрежни и морски екосистеми в своите НОВ с цел адаптация и смекчаване.

Бъдещ потенциал

Отчитането на климатичните ползи от морската трева, комбинирано с икономическата оценка, може да подкрепи устойчиви дългосрочни действия на НОВ.

Морски тревы и намаляване на риска от бедствия

Освен въглеродните ползи, морските тревы намаляват рисковете за крайбрежните общности и инфраструктурата, свързани с екстремни метеорологични явления като бурни приливи и наводнения. Чрез минимизиране на тези рискове, екосистемите на морската трева могат да намалят икономическите загуби, в съответствие с целите на Рамката на Сендай за намаляване на риска от бедствия.

Въпреки че решенията, базирани на природата, не заемат видно място в рамката на Сендай, тя споменава необходимостта от "укрепване на устойчивото използване и управление на екосистемите и прилагане на интегрирани подходи за управление на околната среда и природните ресурси, които включват намаляване на риска от бедствия." Това създава възможност да се подчертае ролята на морските тревы в опазването на крайбрежието.

30%

Намаляване на енергията на вълните

Гъстите ливади с морска трева могат да намалят енергията на вълните, достигаща до бреговете, с до 30%, осигурявайки естествена крайбрежна защита.

40%

Предотвратяване на ерозия

Кореновите системи на морската трева стабилизират седиментите, намалявайки крайбрежната ерозия с приблизително 40% в сравнение с нерастителните райони.

\$20Мил

Годишни спестявания

Глобалната крайбрежна защита на екосистемите от морска трева се оценява на 20 милиарда долара годишно за предотвратени щети и намалени разходи за застраховка.

Десетилетия на ООН в подкрепа на опазването на морската трева

Две десетилетия на ООН, и двете провъзгласени от Общото събрание на ООН през март 2019 г., предоставят отлични възможности за насочване на вниманието и привличане на средства за защита и възстановяване на екосистемите на морските тревя. Тези паралелни инициативи създават мощна рамка за напредък в опазването на морската трева в световен мащаб.

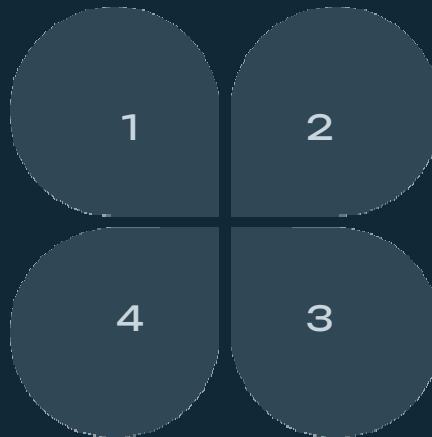
Десетилетието на ООН за възстановяване на екосистемите (2021-2030) има за цел да увеличи усилията за предотвратяване, спиране и обръщане на деградацията на екосистемите по целия свят, включително морски и крайбрежни екосистеми. Заинтересованите страни могат да включат морските тревя в своите ангажименти и действия за постигане на цели, свързани с десетилетието, подчертавайки тези жизненоважни, но често пренебрегвани местообитания.

Възстановяване на екосистемата

Фокусира се върху предотвратяване, спиране и обръщане на деградацията на всички екосистеми, включително морските тревя.

Глобална осведоменост

Тези инициативи повишават профила на морските тревя като критични морски местообитания, заслужаващи защита.

Океанска наука

Подкрепя обръщането на влошаването на здравето в океана и обединяването на заинтересованите страни зад обща рамка.

Възможности за финансиране

И двете десетилетия създават платформи за привличане на ресурси за изследвания, опазване и възстановяване на морската трева.

Рамсарска конвенция и защита на морската трева

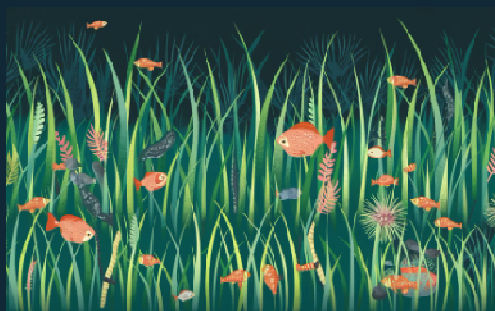
Рамсарската конвенция представлява значимо международно споразумение, което насърчава опазването и разумното използване на влажните зони, които изрично включват ливади с морска трева. Тази конвенция предоставя рамка за национални действия и международно сътрудничество за опазване и устойчиво използване на влажните зони и техните ресурси.

Резолюция XIII.20, създадена на Рамсарската конференция на договарящите страни през 2018 г., специално насърчава опазването и разумното използване на междуприливните влажни зони и екологично свързаните местообитания, с изрично споменаване на екосистемите на морската трева. Тази резолюция укрепва политическата основа за защита на тези жизненоважни морски местообитания на национално и международно ниво.

Защитени обекти на Рамсар

Много ливади с морска трева по света получават защита под обявата Рамсар, като признават тяхната важност като влажни местообитания.

Екологично значение

Рамсарската конвенция признава морските тревни екосистеми като критични компоненти на влажните екосистеми, които подкрепят биоразнообразието и предоставят основни услуги.

Международно сътрудничество

Резолюция XIII.20 специално насърчава опазването на междуприливните влажни зони, включително екосистеми с морска трева, чрез международно сътрудничество.

Асамблея на ООН по околна среда и политика за морската трева

Въпреки че няма конкретно приета резолюция на Асамблеята на ООН по околна среда (UNEA) за управление на екосистемите на морската трева, няколко съществуващи резолюции се отнасят до тези местообитания. Те включват резолюции за опазване на морските среди от дейности на сушата (11.04), устойчиво управление на мангровите гори (12.04) и устойчиво управление на кораловите рифове (12.02 и 13.04).

Много фактори за деградация на морската трева са разгледани в тези резолюции, без да се споменават конкретно екосистемите на морската трева. Държавите членки призовават за действия за справяне с множество и синергични стресори, влияещи на крайбрежните местообитания. Положително развитие би било предложението и приемането на резолюция на UNEA, специално фокусирана върху устойчивото управление на екосистемите на морската трева.

Настоящо състояние

Не съществува конкретна резолюция на UNEA за екосистемите на морската трева, въпреки че свързани местообитания като мангрови гори и коралови рифове имат специални резолюции.

Косвена защита

Съществуващите резолюции разглеждат факторите на деградацията на морската трева, без изрично да споменават тези екосистеми.

Европейска рамка

В Европейския съюз морските тревисти са изрично посочени в Приложение I от Директивата за местообитанията и като биологични показатели за качество в Рамковата директива за водата.

Бъдеща възможност

Предлагането и приемането на конкретна резолюция на UNEA за устойчиво управление на морските тревисти би укрепило международната политика.

Възможности за управление на опазването на морската трев

За ефективно постигане на политическите цели за опазване на морската трева са налични различни управленски мерки и инструменти на национално, регионално и глобално ниво. Тези подходи могат да помогнат за осигуряване на устойчиво бъдеще за тези жизненоважни морски екосистеми, като същевременно изпълняват множество политически цели.

Политиците и вземащите решения имат няколко ключови опции, които трябва да вземат предвид при разработването на стратегии за защита на морската трева и устойчиво управление. Тези опции варират от разработване на специализирани национални планове за действие до прилагане на интегрирани подходи за управление на крайбрежието, които признават свързаността между морските трев и съседните екосистеми.

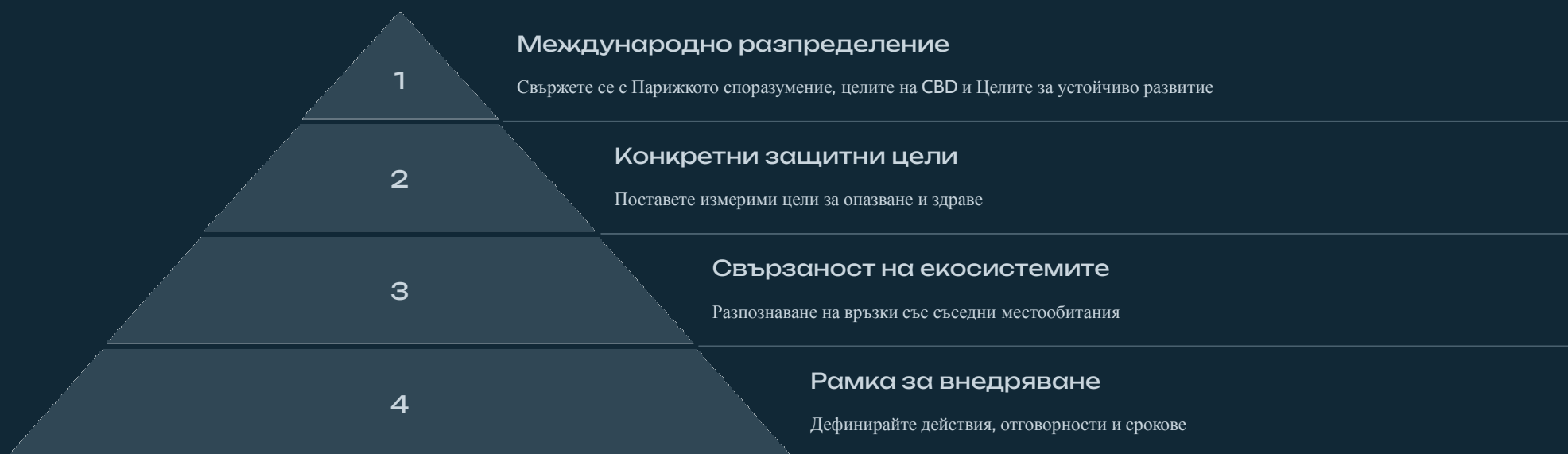

Ефективното управление изисква комбинация от подходи, съобразени с местния контекст – от защитени територии и риболовни регулации до инициативи за възстановяване и мониторингови програми.

Разработване на национални планове за действие за екосистемите на морската трева

В момента много малко държави са подготвили конкретни планове за защита и управление на екосистемите от морска трева, особено в сравнение с многобройните национални планове, разработени за коралови рифове и мангрови екосистеми. Създаването на специализирани национални планове за действие представлява критична стъпка към ефективно опазване на морската трева.

Тези национални планове трябва да включват конкретни цели за защита и здраве на екосистемите, като същевременно се свързват с по-широки международни ангажименти. Важно е, че те трябва да помогнат за изпълнението на национално определени приноси към Парижкото споразумение, Конвенцията за биологичното разнообразие и Целите за устойчиво развитие. Плановете трябва също да признават екологичната свързаност със съседни екосистеми като коралови рифове, мангрови гори, водорасли или солени блатата.

Разработването на цялостни национални планове за действие осигурява основа за координирани усилия за опазване на морската трева сред държавни агенции, изследователски институции и местни общности.

Интегрирано крайбрежно управление за защита на морската трева

Пространственото планиране, което интегрира консултации между заинтересованите страни и междуведомствени консултации, е от съществено значение за разработването на цялостни мерки за управление на екосистемите на морската трева. Този подход гарантира ефективност на границата суша-море и намалява кумулативния натиск, пред който са изправени морските тревы и свързаните с тях екосистеми.

Интегрираното управление на крайбрежните зони и морското пространствено планиране предоставят рамки за балансиране на многократните употреби на крайбрежните зони, докато защитават критичните местообитания. Тези подходи признават, че заплахите за морските тревы често идват както от сушата, така и от морето, което изисква координация между сектори като земеделие, градско развитие, рибарство, туризъм и транспорт.

1

Взаимодействие със заинтересованите страни

Включване на всички релевантни сектори и общности в процесите на планиране, за да се осигури подкрепа и цялостно разглеждане на нуждите и въздействията.

2

Междуведомствена координация

Улесняване на сътрудничеството между държавните ведомства, отговорни за околната среда, рибарството, туризма, транспорта и градското развитие.

3

Пространствено картографиране

Разработване на подробни карти за разпределението и здравето на морската трева за информиране на зониранието и идентифициране на приоритетни зони за защита.

4

Адаптивно управление

Прилагайте гъвкави подходи, които могат да реагират на променящите се условия и нова информация за екосистемите на морската трева.

Управление на риболова, базирано на екосистеми, за защита на морската трева

Приемането на екосистемния подход към риболова, разработен от Организацията по прехрана и земеделие на ООН (ФАО), взема предвид защитата на местообитанията, които подкрепят устойчивия риболов. Този подход се фокусира върху намаляване на натиска върху морските треви и свързаните с тях видове, като същевременно намалява или премахва използването на разрушителни риболовни уреди.

Въвеждането на временно или пространствено определени затваряния или зони без улавяне може да увеличи производството на ларви и да намали натиска върху деградираните райони. Тези защитни мерки трябва да бъдат проектирани чрез ангажираност на общността и структури на съвместно управление, за да се подобри подкрепата и ефективността. Изричната защита на ливадите с морска трева в морски защитени зони, местно управлявани морски зони или други ефективни мерки за опазване на територията води до по-добри резултати в опазването.

1

Защита на местообитанията

Признайте морските треви като основно местообитание на рибите

2

Ограничения на екипировката

Премахване на разрушителните риболовни практики

3

Пространствено управление

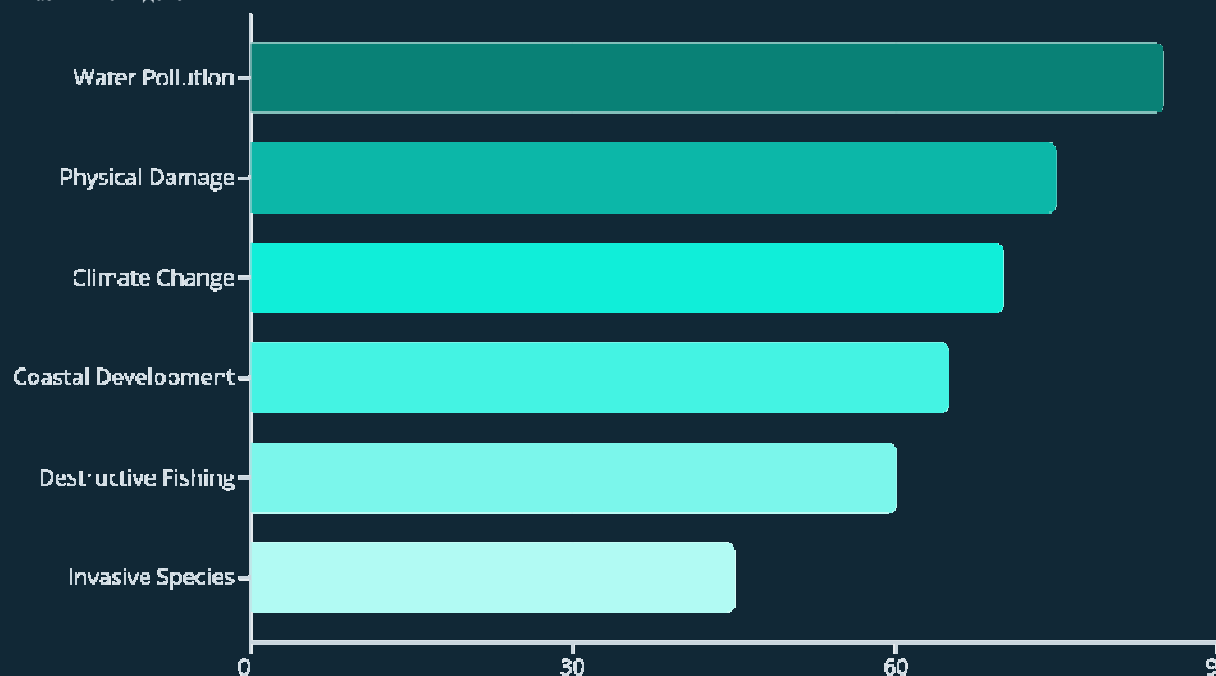
Въвеждане на стратегически затваряния и зони без превземане

Ефективното управление на риболова признава критичната роля на морските треви в подкрепата на рибните популации и цели да запази тези екосистемни услуги, като същевременно позволява устойчив улов.

Справяне с причините за деградацията на морската трева

За да се спре деградацията и да се насърчи възстановяването, управлението трябва да адресира факторите, необходими за укрепване на устойчивостта на екосистемите на морската трева и за избягване на "промени в режима на екосистемата", които фундаментално променят потенциала на тези екосистеми за възстановяване. Комплексният подход е насочен както към преки, така и на косвени фактори на деградация.

Фокусирането върху мерки, които подобряват генетичното разнообразие, видовото разнообразие, биологичните характеристики, свързаността на екосистемите и непрекъснатото, нефрагментирано местообитание, може значително да допринесе за устойчивостта на екосистемите на морската трева. Това изисква справяне с множество налягания, включително качеството на водата, физическите смущения, климатичните въздействия и инвазивните видове.

Справянето с тези ключови заплахи изисква координирани действия между сектори и юрисдикции, с особено внимание към наземните източници на замърсяване и крайбрежното развитие, които влияят върху качеството на водата и целостта на местообитанията.

ИНВЕСТИЦИИ В ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ЕКОСИСТЕМАТА НА МОРСКАТА ТРЕВА

Въпреки че опитите за възстановяване на морска трева са били сравнително ограничени по брой, преглед на 1786 опита установи, че успехът на възстановяването зависи от няколко критични фактора. Те включват премахване на основните заплахи, близост до лехи с донорски морски треви и потенциал за възстановяване на тези легла.

Техниките за засаждане значително влияят върху процента на успех, като масовото засаждане често увеличава оцеляването. Изборът на място е също толкова важен, като изисква внимателна оценка на условията на околната среда. Възстановяването на морската трева носи множество ползи – от местно осигуряване на храна и защита на крайбрежието до приноси към глобалните цели, свързани с Десетилетието на ООН за възстановяване на екосистемите.

Избор на място

Изберете места с подходящо качество на водата, дълбочина и субстрат

Мониторинг

Проследявайте напредъка и адаптирайте подходите според нуждите

Премахване на заплахи

Адресирайте основните причини за деградация преди възстановяването

Оценка на донорите

Осигурете здравословен източник от близките ливади

Техника на засаждане

Прилагане на подходящи методи в достатъчен мащаб

Мониторинг на екосистемите на морската трева

Прилагането на последователно дистанционно наблюдение и на място мониторинг на местообитанията на морската трева предоставя основни данни за ефективно управление. Тези подходи за мониторинг помагат за проследяване на ефективността на мерките за опазване, откриване на междогодишни тенденции и подпомагане на адаптивното управление и бъдещото планиране на екосистемите на морската трева.

Мониторингът също играе ключова роля в информирането на инициативи за устойчиво развитие, като проследява ползите, свързани с екосистемните услуги, и подпомага докладването на националните ангажменти към глобалните цели. Комбинацията от сателитни изображения, въздушни проучвания и теренни оценки предоставя най-пълното разбиране за разпространението и здравето на морската трева.

Дистанционно наблюдение

Сателитните и въздушните изображения осигуряват широкомащабно картографиране на площта на морската трева и могат да откриват значителни промени с течение на времето, което предлага икономично наблюдение на обширни площи.

Полеви проучвания

Оценките във водата от учени и обучени членове на общността предоставят подробни данни за състава на вида, гъстотата и показателите за здраве, които не се виждат отгоре.

Управление на данни

Стандартизираните протоколи и централизираните бази данни гарантират, че информацията е сравнима между регионите и достъпна за изследователи, мениджъри и политици.

Анализ на тенденции

Дългосрочното наблюдение позволява откриване на промени в екосистемите на морската трева, като помага за разграничаване между естествени колебания и тревожни спадове.

Изграждане на обществена осведоменост за значението на морската трева

Увеличаването на обществената осведоменост и образователни програми за екосистемите на морската трева е от съществено значение за тяхното опазване. Повишената осведоменост сред местните общности и туристите може да засили спазването на управленските мерки и да генерира по-голяма оценка за тези често пренебрегвани морски местообитания.

Инициативите за обществено ангажиране помагат за преодоляване на "харизмата", с която морските тревы се сблъскват в сравнение с по-видими екосистеми като кораловите рифове. Когато хората разберат екологичната и икономическата стойност на ливадите с морска трева, те стават по-ангажирани с тяхната защита и по-склонни да подкрепят политики за опазване.

Образователна дейност

Училищните програми и екскурзиите запознават младите хора с екосистемите на морската трева, изграждайки следващото поколение морски настояници.

Еко-туризъм

Дейностите по отговорен туризъм могат да повишат осведомеността и да предоставят икономически стимули за опазването.

Гражданска наука

Включването на членове на общността в мониторингови програми изгражда разбиране и създава лични връзки с опазването на морската трева.

Включване на традиционни и местни екологични знания

Насърчаването на използването на традиционни и местни екологични знания при разработването на управленски стратегии за екосистемите на морската трева създава по-ефективни и всеобхватни инициативи за опазване. Общностите, които са живели до тези морски местообитания поколения наред, често притежават ценни прозрения за историческите условия, сезонните модели и устойчивите практики на използване.

Включването на местните общности в съвместното управление на екосистемите на морската трева или свързаните с тях защитени територии изгражда собственост и подобрява спазването на регулациите. Този участнически подход признава, че успехът в опазването зависи не само от научното разбиране, но и от социалното приемане и културната значимост.

Интеграция на знания

Традиционните екологични знания предоставят исторически бази и разбиране за дългосрочните промени в екосистемите на морската трева, които може да не бъдат обхванати в научните мониторингови програми. Тази информация помага за поставяне на реалистични цели за възстановяване и идентифициране на устойчиви управленски практики.

Подходи към съвместното управление

Съвместните управленски споразумения, които споделят правомощията за вземане на решения между държавните агенции и местните общности, създават по-легитимни и ефективни резултати в опазването. Тези подходи признават правата и отговорностите на традиционните потребители на ресурси.

Културни ценности

Разбирането на културното значение на екосистемите на морската трева за местните общности помага за разработването на стратегии за опазване, които уважават и включват тези ценности. Това създава по-силна мотивация за защита, отвъд чисто екологичните или икономическите съображения.

Прилагане на ефективно управление на морската трева

За да бъдат ефективни, опциите за управление на морската трева трябва да се разглеждат на подходящи мащаби и нива на управление, с ясно разбиране на подходите за прилагане. Анализът на стъпка до нула, адаптивното управление и смисленото участие на заинтересованите страни са съществени компоненти на успешните инициативи за опазване.

Приобщаването и справедливото разпределение на въздействията, привилегиите и възможностите са важни фактори, включително внимание към половите роли и достъпа до ресурси. Всяка ситуация изисква внимателно разглеждане на редица социоecологични фактори, тъй като биорегионалните, политическите, културните и видово-специфичните елементи определят най-добрите методи за влияние върху вземащите политики и решения.

1 Подходи, подходящи за мащаба

Мерките за управление трябва да съответстват на екологичния мащаб на ливадите с морска трева и управленските структури, които ги влияят – от местно до международно ниво.

3 Съображения за справедливост

Справедливото разпределение както на отговорностите за опазване, така и на ползите изгражда устойчива подкрепа за опазването на морската трева сред различни заинтересовани групи.

2 Адаптивна реализация

Гъвкавостта за адаптиране на стратегии въз основа на резултатите от мониторинга и променящите се условия гарантира дългосрочна ефективност на усилията за опазване.

4 Контекстуална чувствителност

Адаптирането на подходите към конкретни биорегионални, политически, културни и екологични контексти увеличава вероятността за успешно прилагане и трайно въздействие.